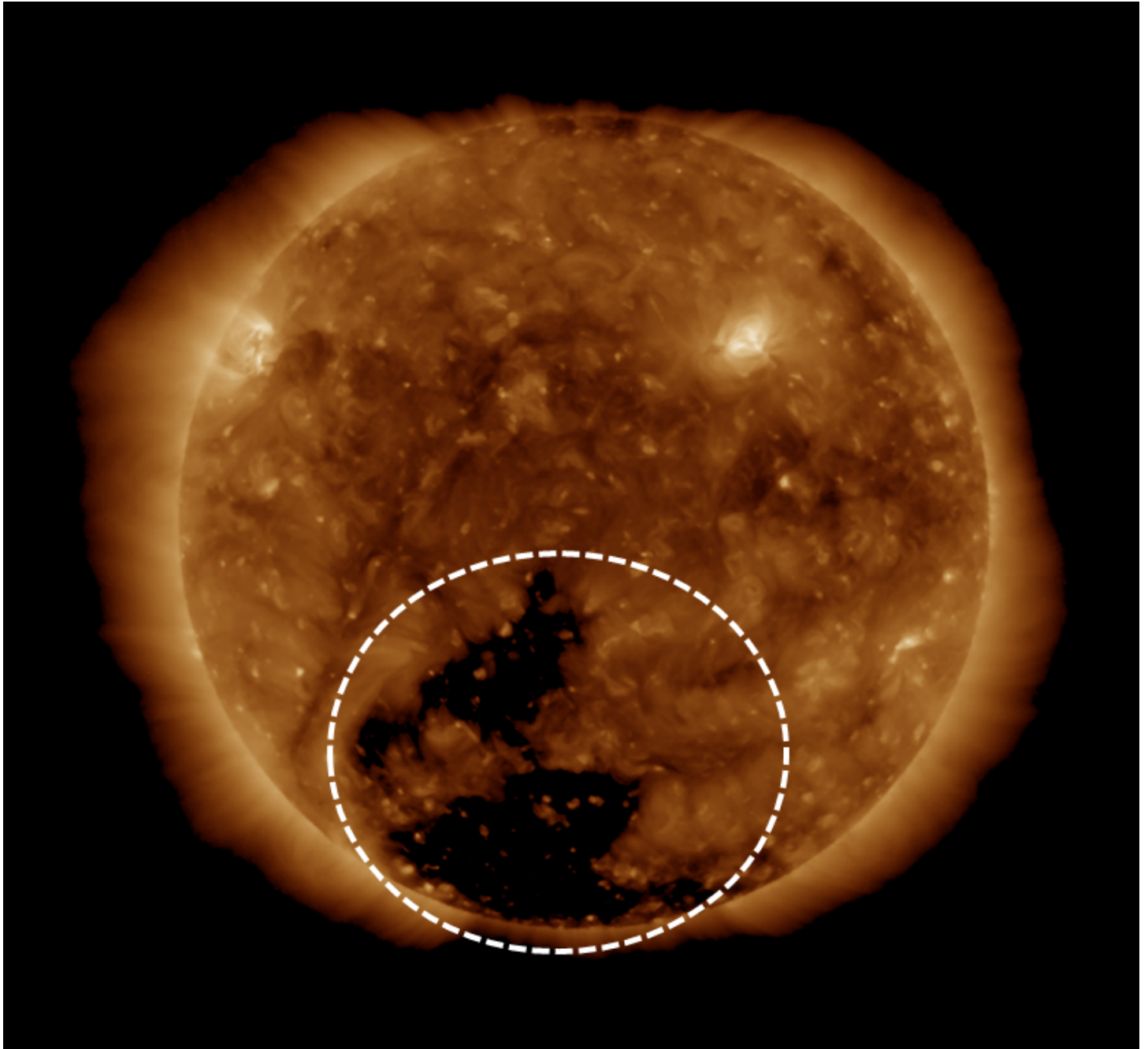

NYHETER NORDLYS BERGEN

Denne mørke flekken kan skape himmelmagi i Bergen

Koronahull er områder som er mørkere enn omgivelsene. Disse tillater at solvinden fritt kan strømme vekk fra solen. Dermed kan nordlys oppstå når disse vindene med gass treffer jordens atmosfære. Dette bildet av solen er tatt fra satellitten GOES-16, som har et kamera som overvåker ultrafiolett lys (19.5 nanometer). – På bildet ser du et mørkt område, som jeg har fremhevet med en hvit sirkel. Dette er et koronahull, som akkurat nå peker mot jorden, sier professor Kjellmar Oksavik, som har sendt bildet til BA. Foto: NOAA Space Weather Prediction Center, USA

Av [Arild Hamre](#)Publisert: 17.03.21 22:09 **Del**

Det meldes om nye muligheter for observasjon av nordlys i Bergen, både denne og kommende helg. Spørsmålet er om været legger til rette for det. Sjansen er der.

For abonnenter

– En svak front kommer natt til torsdag inn fra øst av Island. Denne vil skyve seg sørover og deretter sørøst i Nordsjøen. Torsdag ettermiddag dreier vinden til nordlig retning, og da sprekker skydekket opp. Da vil for det meste bli klarvær, sier vakthavende meteorolog ved Vervarslinga på Vestlandet, Steinar Skare.

Den nordlige vinden vil starte som en bris, men vil utsatte steder øke til liten kuling.

– Når klarværet kommer, vil temperaturen krype under null natt til fredag. Dette gjelder for store deler av Vestland. Temperaturen kan komme ned i tre-fire minus i enkelte strøk, sier Skare.

– *Så værmessig skulle det være gode sjanser for å observere nordlys natt til fredag?*

– Det blir definitivt den beste dagen. Fredag skyer det til på nytt, advarer Skare.

17		8°	5 (8) ↓	Lett bris fra nord med vindkast på 8 m/s
18		7°	4 (8) ↓	Lett bris fra nord med vindkast på 8 m/s
19		6°	3 (7) ↓	Svak vind fra nord med vindkast på 7 m/s
20		5°	2 (5) ↓	Svak vind fra nord med vindkast på 5 m/s
21		4°	2 (4) ↓	Svak vind fra nord med vindkast på 4 m/s
22		4°	2 (4) ✓	Svak vind fra nordøst med vindkast på 4 m/s
23		4°	1 (4) ✓	Flau vind fra nordøst med vindkast på 4 m/s

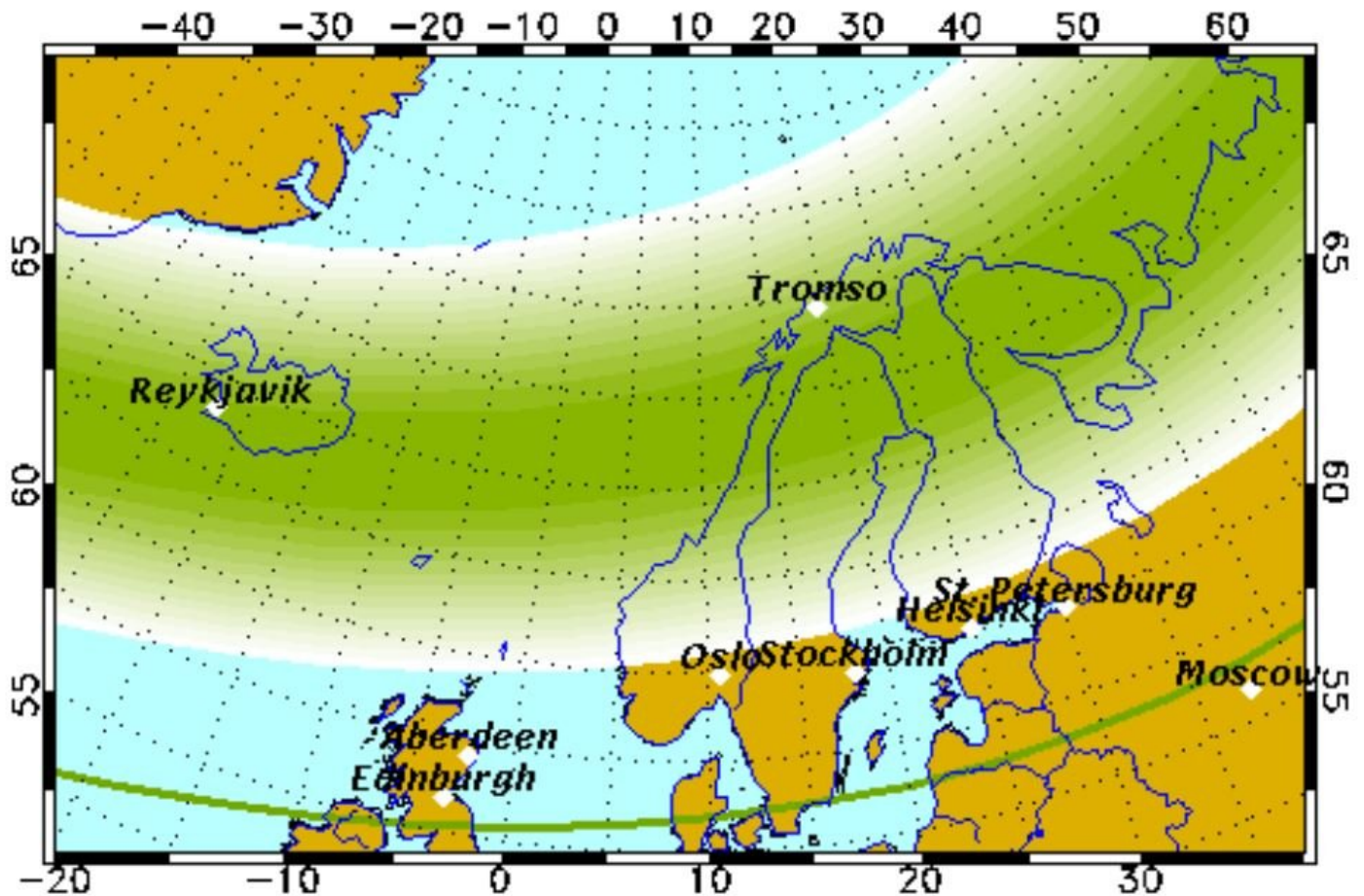
Slik ser værmeldingen ut for kvelden 18. mars. Foto: Yr.no (skjermdump)

Flere koronahull

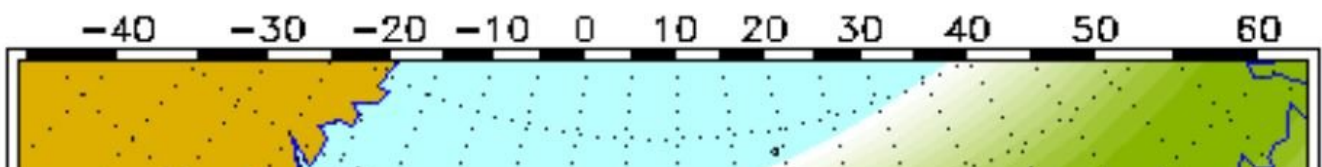
Professor på Birkelandsenteret for romforskning ved Institutt for fysikk og teknologi ved UiB, Kjellmar Oksavik, forklarer at det er økt aktivitet på solen som fører til det klare nordlyset. Aktiviteten vi opplevde mandag denne uken, og som fikk mange i Vestland til å fotografere det magiske nordlyset, kan komme igjen rundt 9. eller 10. april, altså 27 dager etter mandag denne uken. Det er så lang tid solen bruker på å rotere om sin egen akse.

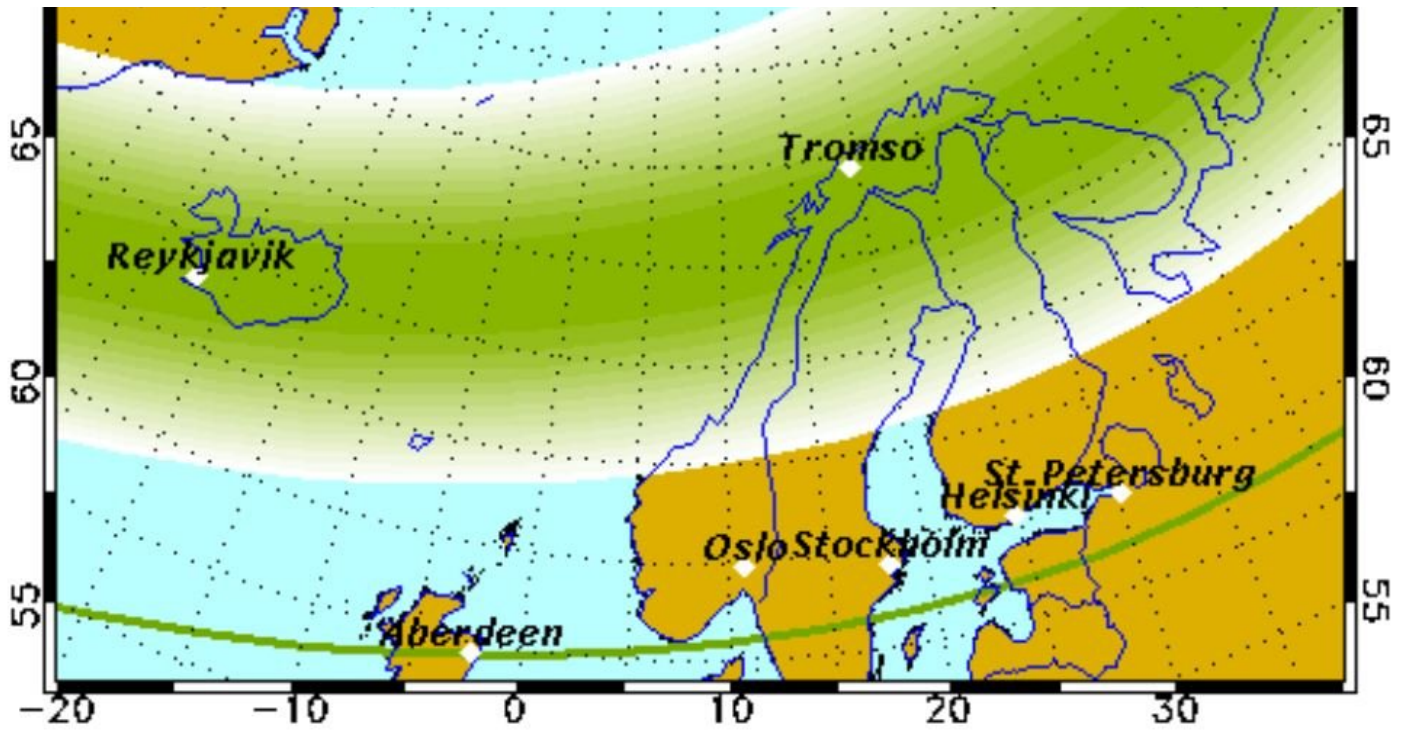
I mellomtiden er det flere områder med såkalte koronahull som vil peke mot jorden, og som igjen vil gi økt nordlysaktivitet. University of Alaska melder om kraftig nordlysaktivitet alt 18. mars (men trolig ut fra tidssonen i Alaska).

– Koronahull er et område hvor solvinden kan strømme fritt vekk fra solen. Dermed får vi en vind av elektroner og ioner rett mot oss, og når det følger jordens magnetfelt ned i atmosfæren får vi nordlys, forklarer nordlysekspert Oksavik.

Slik er varselet for nordlysaktivitet fra University of Alaska Fairbanks for den 18. mars. Dette antyder at nordlysaktiviteten blir enda nærmere Vestland og Bergen enn den var 14. mars (se neste bilde). Foto: gi.alaska.edu (skjermdump)

Slik var varselet for nordlysaktivitet fra University of Alaska Fairbanks den 14. mars – altså ikke fullt så nært Bergen som det er meldt for den 18. mars. Foto: gi.alaska.edu (skjermdump)

Det er ventet at koronahullet (avbildet øverst i saken) kan gi solvindhastighet på opptil 500–600 kilometer per sekund (mot normalt 300–400 km/s).

– Den hurtige solvinden fra koronahullet forventes å ankomme jorden om 2–4 dager. Da kan det igjen bli gode forhold for økt nordlysaktivitet, sier Oksavik.

Ifølge Oksavik virker 19–21. mars lovende for høyere nordlysaktivitet i våre områder. Men om det blir synlig fra Bergen i denne omgang, er han mer usikker på.

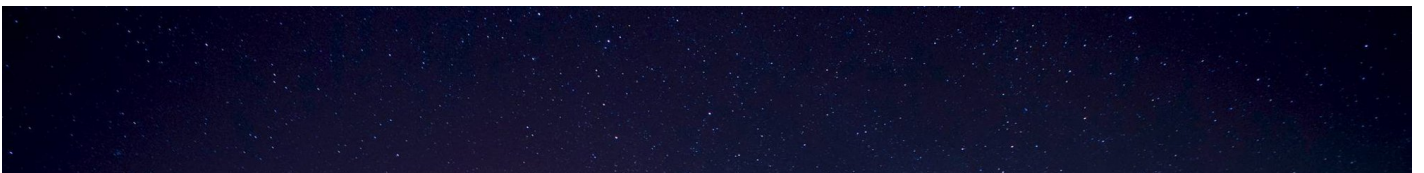
Store sjanser palmehelgen

Han har større håp for nordlys over Bergen i palmehelgen. Da har solen dreid litt mer og et litt kraftigere koronahull peker mot jorden.

– Aktiviteten rundt 28. til 30. mars ser ut til å kunne bli enda mer lovende enn den som kommer nå, og fremstår som den mest lovende med tanke på å se nordlyset på himmelen de neste 3–4 ukene. Men det kan ikke gis noen garanti, påpeker han.

Været er en opplagt faktor. Andre faktorer kan være at solen spiller oss et puss, sier Oksavik.

– Det kan komme aktivitet når man ikke venter det. Solflekker kan endre seg i løpet av noen dager, og det kan bli utbrudd vi ikke på forhånd kan varsle, sier han.

Nordlys over Nordhordlandsbroen den 14. mars i år. Foto: ARNE RISTESUND

Koronahullene er områder på solen som er mørkere enn omgivelsene i ultrafiolett lys. I disse hullene kan gass strømme ut i stor hastighet mot jorden, og gi opphav til nordlys.

Kraftige stormer fra solen, kan gi kraftig nordlys. Fargene på nordlyset bestemmes av hvilke typer gasser som treffes i atmosfærens øvre lag. Rødt og grønt nordlys kommer fra oksygenatomer. Blått nordlys fra nitrogengass i lavere høyde.

– I hvilken grad solstormene gir nordlys på jorden er også avhengig av retningen på solens magnetfelt. Om solens magnetfelt peker nordover, blir det ikke så mye nordlys. Går det mot sør, blir det bedre kobling mellom jorden og solens magnetfelt, og derfor gunstigere forhold for nordlys. Men dette kan jeg ikke si så mye om flere dager i forveien, sier Oksavik.

– Dersom det er en klar kveld vil jeg anbefale folk om å dra opp i høyden og se mot nord, da kan du få fine bilder av nordlyset, sier Oksavik og legger til at det er særlig i mars og april at sjansene for å se nordlys er bra.

– Rundt vårjevndøgn heller jordens akse i en gunstig vinkel i forhold til solen, som gir mer effektiv kobling mot solvinden. Det samme ser man ofte rundt høstjevndøgn, i september og oktober, sier han.

Meteorologene
@Meteorologene

Har du lyst til å sjå nordlyset? Da kan det hende du får sjansen nå! 18. og 19. mars er det venta stor nordlysaktivitet over det meste av Noreg. Ved klarvær kan det altså lønne seg å ta ein kikk opp! Sjekk nordlysvarsel på gi.alaska.edu/monitors/auror...

Fred Edvard Johannes Øye

2:38 p.m. · 16. mar. 2021

Les mer om: [Nyheter](#) [Nordlys](#) [Bergen](#)

Se kommentarer

Flere saker

Smaken av øl, kake og boller

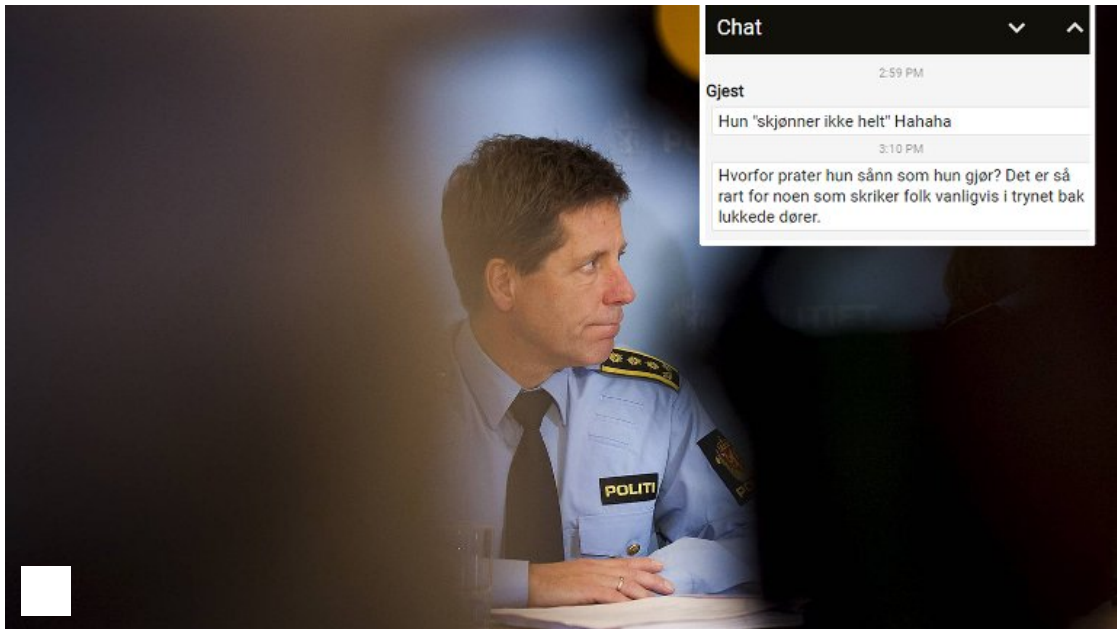

- Aldri igjen, sa 17. mai-lederen etter den spesielle feiringen i fjor. Koronaviruset ville det annerledes.

- Et sjofelt angrep

Vil vite hvem som står bak hetsen

Rikshospitalet-gruppe: AstraZeneca-vaksine årsaken til dødelig blodpropp hos helsearbeidere

Kommentarer til denne saken

Til toppen

B E R G E N S A V I S E N

- Tips oss. • Send inn videotips. • Ansvarlig redaktør: Sigvald Sveinbjørnsson • Personvernpolicy / Informasjonskapsler
- Redaktørplakaten • Vær varsom
 - Adresse: Vestre Torggaten 11, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen. Tlf: 55 23 50 00. Tips: 800 33 044
 - Materialet på dette nettstedet omfattes av åndsverklovens bestemmelser. BA er ikke ansvarlig for eksterne nettsider.

Bergensavisen © 2021